

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC460

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1028 (2)

datum uitspraak 18/03/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven

te voldoen door:

de Congregatie Fraters van Tilburg CMM,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 9 januari 2014, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie d.d. 13 november 2013, met zaaknummers 2013W1028 (1) en 2013W1028 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de twee brieven d.d. 23 november 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 25 april 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 16 juli 2014. Ook is bij mailbericht van 8 februari 2014 van de zijde van verzoeker de brief d.d. 26 november 2013 van [naam] (uroloog) ontvangen. Verweerder heeft bij brief van 13 augustus 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

Bij mailberichten van 3 november 2014 en van 19 februari 2015 heeft de Compensatiecommissie nadere vragen gesteld aan verzoeker. Mr. Geraads heeft daarop namens verzoeker gereageerd bij brieven van 5 januari en 25 februari 2015. Verweerder heeft bij brieven van 20 januari en 9 maart 2015 laten weten af te zien van een nadere inhoudelijke reactie.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Algemeen

Wegens familieomstandigheden (het overlijden van zijn [familielid] toen verzoeker acht jaar oud was, waardoor het onderhouden van het gezin met vijf kinderen voor zijn [familielid] te zwaar werd) is verzoeker in [jaartal] door de Raad voor de Kinderbescherming in het internaat [internaat] geplaatst. Verzoeker was toen elf jaar oud. Hij heeft daar verbleven tot [jaartal]. Hij ging alleen in de vakanties naar huis.

Op enig moment heeft de directeur met verzoeker gesproken over te nauwe (intieme) contacten met de fraters. Verzoeker is zich toe gaan realiseren dat het seksuele contact niet normaal was.

Seksueel misbruik door frater [naam 1]

Vanaf medio [jaartal] zat verzoeker bij [voorletters] [burgerlijke naam] (hierna: frater [naam 1]) in de klas. Frater [naam 1] vroeg aan verzoeker of hij het tropisch aquarium na schooltijd wilde verzorgen, hetgeen verzoeker uiteraard wilde doen. Ook verzorgde frater [naam 1] in het schooljaar [jaartal]-[jaartal] bijlessen voor verzoeker, die werden gegeven op de slaapkamer van verzoeker. Iedere keer na de bijlessen vond het seksueel misbruik plaats. Toen verzoeker op een keer wilde wegvlugten, deed frater [naam 1] de deur op slot en stak de sleutel bij zich. Verzoeker werd gedwongen zich van zijn kleding te ontdoen en frater [naam 1] was zelf ook ontkleed. Het seksueel misbruik bestond uit het op schoot moeten zitten bij frater [naam 1], vrijen en tongzoenen, over en weer aftrekken en oraal bevredigen. Ook werd verzoeker bloot op een bureau gelegd, waarbij frater [naam 1] op hem kwam liggen. Als verzoeker het uitgilde, hield frater [naam 1] een doek voor verzoekers mond. Voorts bestond dit misbruik uit het (trachten) anaal (te) penetreren van verzoeker door frater [naam 1] met diens geslachtsdeel, hetgeen heeft geleid tot pijn.

Verzoeker mocht met niemand over het gebeuren spreken en als verzoeker zich verzette, reageerde frater [naam 1] driftig en met meer repressie.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik dertien jaar oud.

Seksueel misbruik door frater [naam 2]

Verzoeker kwam in [jaartal] bij [voorletters] [burgerlijke naam] (hierna: frater [naam 2]) in de groep, waarin hij drie jaar is verbleven. Verzoeker heeft op enig moment -na een val door een glazen deur- ernstig letsel opgelopen aan zijn rechterpols en behoefde extra individuele verzorging. Deze verzorging nam frater [naam 2] voor zijn rekening. Hij hielp verzoeker bij het wassen, aankleden en eten. Verzoeker is gedurende drie jaar, frequent, dat wil zeggen meerdere keren per week, door frater [naam 2] seksueel misbruikt. Frater [naam 2] gaf verzoeker ook seksuele voorlichting. In dat kader werd verzoeker betast en getongzoend en moest verzoeker masturberen in het bijzijn van frater [naam 2]. Ook was sprake van over en weer aftrekken.

Het misbruik is gestopt nadat verzoeker had meegedeeld het niet langer te willen. Verzoeker was geschokt en gekwetst toen hij kennis nam van het feit dat frater [naam 2], die in verzoekers beleving een soort pleegvader voor hem was, ook een andere leerling seksueel had misbruikt.

Seksueel misbruik door [voorletters] [naam]

In de laatste jaren van verzoekers verblijf in [internaat] is verzoeker door [voorletters] [burgerlijke naam] (hierna: frater [naam 3]) seksueel misbruikt. Frater [naam 3] was [functie] en [functie] op het internaat. Verzoeker hielp frater [naam 3] met het ontvangen van ouders die hun kinderen kwamen bezoeken. Naderhand werd verzoeker dan door frater [naam 3] meegenomen naar zijn slaapkamer. Aldaar is verzoeker over zijn kleren heen betast en gezoend door frater [naam 3].

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie d.d. 13 november 2013 met de zaaknummers 2013W1028 (1) en (2), gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen een drietal personen, waarin deze klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissingen van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van de adviezen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling seksueel misbruik door fraters [naam 2] en [naam 3]

Het door de deze twee fraters afzonderlijk jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik; zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie ieder afzonderlijk beschouwd, ingedeeld te worden in categorie 3 van de van de Compensatieregeling.

3.4 categorie-indeling seksueel misbruik door frater [naam 1]

Het door de deze frater [naam 1] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie ingedeeld te worden in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik, zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.
van de van de Compensatieregeling.

3.5 conclusie categorie-indeling

Het seksueel misbruik dat verzoeker door de drie fraters, te weten door de fraters [naam 1], [naam 3] en [naam 2] is aangedaan, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie te worden ingedeeld als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van dertien jaar.
- Het misbruik van de fraters gezamenlijk heeft lang voortgeduurd van circa [jaartal] tot aan [jaartal].
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, een (poging tot) anale verkrachting, over en weer aftrekken en oraal bevredigen.
- Het misbruik heeft frequent en wekelijks plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met het gebod te zwijgen en met repressie.

Het voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie, het misbruik door de drie fraters gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief en de mailberichten van de voorzitter van de Compensatiecommissie van respectievelijk 25 april, 3 november 2014 en van 25 februari 2015, is mr. Geraads bij brieven van 16 juli 2014 en van 5 januari en 25 februari 2015 nader op de gestelde vermogensschade ingegaan. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is in zijn leven -ten gevolge van het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan- geconfronteerd geweest met zowel psychische als psychosomatische klachten, waarvoor hij vele keren is behandeld en ook twee keer opgenomen is geweest op een [psychiatrische]-afdeling, onder andere in [jaartal]. Hij is in [jaartal] uitgevallen voor zijn werk en heeft -na twee jaar Ziektewet- een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen. Vanaf [jaartal] is verzoeker weer parttime gaan werken, maar bleef ook gedeeltelijk arbeidsongeschikt.

Hij heeft de jaren daarna doorgewerkt (daarbij deels een WAO-uitkering ontvangend) en is vanaf [jaartal] met vervroegd pensioen gegaan; deze beslissing was ingegeven door het publiekelijk bekend worden van het misbruik in de R.K-Kerk en de psychische belasting die dat voor verzoeker met zich bracht. De periodes van uitval en arbeidsongeschiktheid en het vertraagde verloop van de schoolloopbaan via [middelbare school], [vervolgopleiding] naar Hbo-niveau hebben geleid tot vermogensschade die door verzoeker wordt begroot op €180.976,-- netto.

Verzoeker wenst in aanmerking te komen voor de maximale compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 13 augustus 2014 en van 20 januari en 9 maart 2015 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de overgelegde stukken, waaronder het UWV-dossier, blijkt dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest met ernstige psychische/psychiatrische problemen, die terug te voeren zijn op het seksueel misbruik. Zo schrijft [naam] (psychiater) in [jaartal] dat sprake is van depressiviteit bij een affectief verwaarloosde jongeman, die is stukgelopen in autoriteitsconflicten. Een hulpverlener van de afdeling sociale psychiatrie, [naam], schrijft in zijn brief d.d. [datum] ook over verzoekers psychische problemen, zijn verblijf in het kindertehuis en het onvermogen van verzoeker om over zijn gevoelens te spreken. Verzoeker is eind jaren [getal] opgenomen geweest voor ondervoeding en psychosomatische klachten. In een verwijzing door [naam] (huisarts) d.d. [datum] aan een hulpverlener wordt ook melding gemaakt van uitgebreide psycho-problematiek, de opname van verzoeker in het psychiatrisch ziekenhuis in [plaats] in [jaartal] en van de noodzaak tot intensieve dagbehandeling. Ook uit de vele overgelegde verzekeringsgeneeskundige rapporten (onder andere d.d. [datum], [datum], [datum] en van [datum]) valt af te leiden dat de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van verzoeker voortkomt uit psychische problematiek en dat hij daarvoor intensieve en langdurige psychologische behandeling heeft ondergaan. Tevens is daaruit af te leiden dat verzoeker er sterk aan hechtte om desondanks parttime aan het werk te blijven. Met de brief d.d. [datum] van mevrouw [naam], verbonden aan het UWV, is bovendien komen vast te staan dat er geen fysieke oorzaak -los van de psychische problematiek- (mede) ten grondslag heeft gelegen aan de ontstane arbeidsongeschiktheid.

Verzoeker is voorts in [jaartal] onder behandeling geweest van GZ-psycholoog [naam], aldus schrijft [naam] (klinisch psycholoog) in zijn brief d.d. [datum], en daarbij is het seksueel misbruik besproken. Ook zijn huisarts, [naam], vermeldt in een brief van [datum] dat het seksueel misbruik bekend was, maar dat verzoeker daar moeilijk over kan spreken. Daarin wordt ook melding gemaakt van vermoeidheid en depressieve gevoelens van verzoeker. Psychiater [naam] maakt in zijn brief van [datum] aan de huisarts melding van ‘problematische persoonlijkheidsontwikkeling op grond van een voorgeschiedenis van langdurend ernstig seksueel

misbruik' en tevens van onder meer verwijdering in een 'pleegvader'-relatie, die mede aanleiding vormt voor de klachten.

4.6 Gelet op de onder 4.5 genoemde chronische psychische en psychosomatische klachten waar verzoeker decennia mee te kampen heeft gehad, zijn destijds aanwezige onvermogen om over het seksueel misbruik te kunnen spreken en zijn verleden van langdurige gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, acht de Compensatiecommissie het aannemelijk dat verzoeker vermogensschade heeft geleden ten gevolge van het seksueel misbruik dat hem is aangedaan, zeker als dit wordt gezien in het licht van de aard en de omvang daarvan namelijk dat verzoeker immers door drie personen is aangedaan en als 'uitzonderlijk' heeft te gelden. Het is voor de Compensatiecommissie bovendien aannemelijk dat verzoeker bij machte zou zijn geweest om meer deel te nemen aan het arbeidzaam leven en een bijbehorend hoger inkomen te verwerven, indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt. Ter zijde merkt de Compensatiecommissie op het bewonderenswaardig te vinden hoe verzoeker in door hem gevolgde opleidingen steeds heeft weten op te klimmen. Dat sprake is van vertraging in de opbouw daarvan, is de Compensatiecommissie overigens niet gebleken.

4.7 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd door drie personen is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

4.8 Dat ook sprake is geweest van factoren die niet voor rekening van verweerder kunnen worden gebracht, zoals het feit dat verzoeker in [jaartal] werk als [functie] van een [instelling] verloor omdat het slechts een tijdelijk dienstverband voor de duur van één jaar betrof, doet aan het hiervoor vermelde niet af. Of en in hoeverre het vervroegd met pensioen gaan in [jaartal] en de opname wegens ernstige ondervoeding eind jaren [getal] (met -naar de Compensatiecommissie aanneemt- ook onvermogen om te werken tot gevolg) samenhangen met de psychische gevolgen van het seksueel misbruik, kan in het midden blijven. De hoogte van de vermogensschade wegens het aan het seksueel misbruik te wijten verminderde vermogen tot deelname aan het arbeidsproces, vermeerderd met een bedrag aan smartengeld, overschrijden namelijk het maximaal te adviseren bedrag.

Alle feiten en omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie daarom tot het oordeel dat betaling van het maximale bedrag van €100.000,- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft nota's ter hoogte van €4.303,18 en van €388,77 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat beide nota's (€4.691,95) ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €100.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €4.691,95 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 18/03/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter